

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи студентів
з вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси»

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи студентів
з вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси»

Вінниця
ВНТУ
2017

Рекомендовано до друку Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № від р.)

Рецензенти:

В. В. Зянько, доктор економічних наук, професор

Л. М. Ткачук, кандидат економічних наук, доцент

Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» / Уклад. Н. О. Коваль. – Вінниця : ВНТУ, 2017. – 31с.

В методичних вказівках розглянуто основи з дисципліни «Міжнародні фінанси» для студентів денної та заочної форм навчання, представлено зміст та структуру дисципліни, тематику реферативних робіт, ситуаційні вправи, а також рекомендовану літературу.

ЗМІСТ

	Стор.
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	7
ОСНОВНІ ТЕМИ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	17
ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНИХ РОБІТ.....	21
СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ТА РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ.....	18
ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	24
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	29

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою дисципліни є формування у студентів комплексного розуміння системи взаємозв'язків у галузі міжнародних фінансів.

Предметом дисципліни є система міжнародних валютно-фінансових відносин, яка є підсистемою міжнародних економічних відносин.

Протягом викладання курсу студенти вивчають теоретичні основи функціонування міжнародного фінансового ринку, вивчають економічну природу міжнародних фінансових інструментів та механізми здійснення операцій з ними на фінансових ринках зарубіжних країн, з'ясовують суть та форми міжнародних фінансових розрахунків, аналізують процес еволюції міжнародних фінансів.

Завданням дисципліни є опанування студентами теоретичних знань з основних проблем розвитку міжнародних фінансів на лекційних заняттях.

На практичних заняттях студенти закріплюють теоретичні положення тем курсу, розв'язують задачі, завдання, вирішують проблемні ситуації, пов'язані із самостійним опрацюванням матеріалу курсу та беруть участь у обговоренні дискусійних питань.

Зміст навчальної дисципліни: визначення вартісних відносин, що формують міжнародні фінанси та роль держави у цих відносинах, розгляд складових валютних систем, видів цих систем та процесу їх еволюції; аналіз організаційних засад світового міжнародного фінансового ринку, валютних ринків, ринків капіталів, золота та операцій на всіх цих ринках; дослідження процесу міграції капіталу, ролі інвестицій у системі міжнародних економічних відносин, порядку інвестування капіталу в акції та боргові зобов'язання, міжнародного кредитування та міжнародної заборгованості; вивчення системи оподаткування в галузі міжнародних відносин, зокрема прямого та непрямого оподаткування, а також принципів лібералізації міжнародної торгівлі; з'ясування суті та форм міжнародних фінансових розрахунків, їх реалізації за допомогою зарубіжних платіжних систем; вивчення системи міжнародних балансів.

Для досягнення зазначених вище цілей цикл аудиторних навчальних занять обов'язково повинен доповнюватися самостійною роботою студентів у визначеному обсязі.

Структура програми курсу включає тематичний план дисципліни, навчальну та робочу програми, пакет задач, тестів та ситуаційних вправ для проведення практичних занять, орієнтовний перелік питань для проміжного і підсумкового контролю, тематику контрольних робіт та методичні вказівки щодо їх виконання, список рекомендованої літератури.

Навчальна програма містить повний перелік тем, що розглядаються в межах курсу та їх короткий зміст.

Робоча програма курсу складається з плану лекційних занять та вказівок до самостійної роботи студентів при вивченні курсу і виконанні контрольних робіт. Крім того, до програми включено пакет навчальних

ситуаційних вправ, тестів та задач, які охоплюють проблематику лекцій та допомагають ефективнішому засвоєнню теоретичного матеріалу. Програма містить перелік сучасної літератури, що охоплює зміст міжнародних фінансів і рекомендується студентам при вивченні дисципліни.

ОСНОВНІ ТЕМИ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. ПРЕДМЕТ НАУКИ ПРО МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

Предмет науки про міжнародні фінанси. Міжнародні валютно-фінансові відносини як підсистема міжнародних економічних відносин. Призначення (функції) міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансових зв'язків. Система вартісних (грошових) відносин, що формує міжнародні фінанси. Еволюція міжнародних фінансів. Роль держави у міжнародних фінансах. Координація економічної та фінансової політики країн на сучасному етапі. Міжнародне фінансове право. Принципи та форми реалізації міжнародної фінансової політики.

Тема 2. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Організаційні засади світового фінансового ринку. Міжнародні потоки фінансових ресурсів. Фінансові центри. Фінансові посередники. Первинний ринок. Вторинний ринок. Наднаціональне регулювання ринку. Міжнародні фінансові організації та інститути, їх роль у практиці міждержавного кредитування. Міжнародна діяльність банків. Форми організаційних структур іноземних банків. Регулювання міжнародних банківських операцій: Базельський комітет.

Тема 3. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ

Поняття валютної системи. Складові валютних систем, їх еволюція в міжнародних фінансах. Валюта. Валютні цінності. Конвертованість валют. Ціна (курс) валюти. Кон'юнктурні та структурні чинники, що обумовлюють коливання валютних курсів. Інфляція та валютний курс. Валютний кошик. Міжнародні розрахункові грошові одиниці, їх призначення та види. Валютні резерви. Стабілізаційні валютні фонди.

Види валютних систем. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська (Кінгстонська) валютна система. Європейський валютний Союз. Національні валютні системи. Національна валютна система України. Повноваження Національного банку та Кабінету Міністрів України в сфері валютного контролю та валютного регулювання. Світова валютна система. Еволюція валютних систем.

Тема 4. ВАЛЮТНІ РИНКИ ТА ВАЛЮТНЕ КУРСОУТВОРЕННЯ

Економічна природа валютних ринків, їх класифікація. Суб'єкти валютного ринку та їх функції. Економічний зміст валютного курсу і

фактори, що його визначають. Характеристика множинності валютних курсів. Методики визначення валютних курсів. Державне регулювання валютних курсів шляхом прямих і непрямих інтервенцій центральних банків та їх урядів. Економічні наслідки завищеного чи заниженого валютного курсу національної грошової одиниці. Аналіз теорії паритету купівельної спроможності валют. Прогнозування валютних курсів.

Тема 5. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ ТИПУ FX (Foreign exchange market)

Сутність, види та цілі конверсійних операцій. Валютні операції з негайним валютуванням типу “spot” (касові або поточні операції). Пряма (європейська) та непряма (американська) системи котирування валюти. Крос-курси та їх розрахунок. Відкрита валютна позиція учасника валютного ринку та схема її обчислення. Практика укладання угод на ринку конверсійних операцій. Хеджування ризиків у валютному дилінгу. Валютний арбітраж. Правила торгівлі іноземною валютою на міжбанківському валютному ринку України.

Тема 6. ВАЛЮТНІ ФОРВАРДНІ УГОДИ

Визначення форвардної валютної угоди та умов її здійснення. Основний метод обчислення форвардного курсу покупця та продавця валюти. Поняття премії (репорту) та преміальної валюти. Поняття дисконту (депорту) та дисконтної валюти. Визначення курсу валюти за форвардними контрактами методом премії чи дисконту. Особливості розрахунку форвардного курсу для нестандартних дат та форвардного крос-курсу. Використання форвардних угод на українському міжбанківському валютному ринку. Угода про майбутню процентну ставку FRA (Future Rate Agreement).

Тема 7. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ ТИПУ ММ (Money Market)

Сутність міжбанківського ринку депозитних і кредитних операцій в іноземних валютах. Валютування депозитних і кредитних угод. Котирування процентних ставок. Ціноутворення на ринку міжбанківських депозитів і кредитів у іноземних валютах. Формування процентних ставок LIBID та LIBOR, KIBID та KIBOR. Міжнародні індикатори ціноутворення на фінансові ресурси в зоні обігу ЄВРО.

Тема 8. СУЧАСНИЙ РИНОК ЄВРОВАЛЮТИ ТА ЗОНА ОБІГУ ЄВРО

Ринок євровалюти: походження, розмір і значення у міжнародних фінансах. Взаємозв'язок ринку євровалюти з іншими сегментами

світового фінансового ринку. Євровалютні депозитні інструменти та порядок формування процентних ставок за ними. Депозитні сертифікати: теп (tap), транш (tranche), ролловер (rollover). Євровалютне кредитування. Синдиковані банківські позики. Процедура синдикації. Утворення ціни синдикованих позик. Загальна характеристика євро як платіжного засобу в рамках Європейського Валютного Союзу. Міжнародні джерела ціноутворення на грошових ринках в межах зони обігу євро. Клірингові розрахунки в євро за участю міжнародних та національних платіжних систем (TARGET, EBA, RTGS). Багатофакторний вплив нового платіжного засобу євро на ринки іноземних валют та світовий фінансовий ринок.

Тема 9. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Поняття та структура ринку міжнародних боргових зобов'язань. Міжнародна Асоціація ринку цінних паперів як його координуючий орган. Види міжнародних облігацій: розгорнута класифікація. Способи розміщення зовнішніх облігацій: процедура андеррайтингу. Учасники міжнародного ринку капіталів. Кредитний рейтинг та порядок його присвоєння. Єврооблігації як міжнародні боргові зобов'язання уряду України. Сучасні тенденції розвитку міжнародного ринку цінних паперів.

Тема 10. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ БАЛАНСІВ

Особливості формування та значення системи міжнародних балансів у світовій економіці. Загальна характеристика розрахункового і торгового балансу. Концептуальні основи платіжного балансу України. Класифікація та структурні компоненти платіжного балансу. Принципи формування платіжного балансу. Інтегрована інформаційна система платіжного балансу. Форми побудови та основи його аналізу. Методи державного регулювання платіжного балансу. Особливості формування показників платіжного балансу в Україні.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. ПРЕДМЕТ НАУКИ ПРО МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

1. Предмет науки про фінанси зарубіжних країн. Міжнародні валютно-фінансові відносини як підсистема міжнародних економічних відносин.
2. Призначення (функції) міжнародних фінансів. Суб'єкти міжнародних фінансових зв'язків.
3. Система вартісних (грошових) відносин, що формує міжнародні фінанси. Еволюція міжнародних фінансів.
4. Роль держави у міжнародних фінансах. Координація економічної та фінансової політики країн на сучасному етапі.
5. Міжнародне фінансове право. Принципи та форми реалізації міжнародної фінансової політики.

Література основна: 1, 2, 5; допоміжна: 6, 7, 9

Тема 2. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

1. Організаційні засади світового фінансового ринку. Міжнародні потоки фінансових ресурсів.
2. Фінансові центри: загальна характеристика.
3. Фінансові посередники. Первинний ринок. Вторинний ринок. Державне регулювання міжнародного фінансового ринку.
4. Міжнародні фінансові організації.
5. Міжнародна діяльність банків.
6. Форми організаційних структур іноземних банків.
7. Регулювання міжнародних банківських операцій: Базельський Комітет.

Література основна: 1, 2, 5, 6, 7 допоміжна: 3,4,6,8

Тема 3. ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ

1. Складові валютних систем, їх види і призначення.
2. Валюта. Валютні цінності. Конвертованість валюти. Класифікатор іноземних валют НБУ.
3. Валютний кошик. Міжнародні розрахункові грошові одиниці, їх призначення та види.
4. Валютні резерви. Стабілізаційні валютні фонди.
5. Види валютних систем. Система “золотого стандарту”. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система.
6. Європейський Валютний Союз .
7. Національні валютні системи. Національна валютна система України. Повноваження Національного банку та Кабінету Міністрів України у сфері валютного регулювання та контролю.
8. Світова валютна система та її еволюція.

Література основна: 1, 2, 3, 5; допоміжна: 6, 7,8, 9

Тема 4. ВАЛЮТНІ РИНКИ ТА ВАЛЮТНЕ КУРСОУТВОРЕННЯ

1. Економічний зміст валютного курсу та фактори, що його визначають.
2. Характеристика множинності валютних курсів.
3. Методики визначення валютних курсів.
4. Державне регулювання валютних курсів.
5. Економічні наслідки завищеного чи заниженого валютного курсу національної грошової одиниці.
6. Аналіз теорії паритету купівельної спроможності валют.

Література: 1, 2, 9; допоміжна: 1,5,6, 8

Тема 5. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ

1. Сутність, види та цілі конверсійних операцій.
2. Валютні операції на умовах «спот».
3. Пряма (європейська) та непряма (американська) системи

котирування валюти.

4. Крос-курси та їх розрахунок.

5. Відкрита валютна позиція учасника валютного ринку.

6. Практика укладання угод на ринку конверсійних операцій.

7. Хеджування ризиків у валютному дилінгу. Валютний арбітраж.

Література основна: 1, 2, 4, 5,9; допоміжна: 2, 4, 5, 9

Тема 6. ВАЛЮТНІ ФОРВАРДНІ УГОДИ

1. Визначення форвардної валютної угоди та умов її здійснення.

2. Основний метод обчислення форвардного курсу покупця та продавця валюти.

3. Поняття премії (репорту) та преміальної валюти. Поняття дисконту (депорту) та дисконтної валюти. Визначення курсу валюти по форвардним контрактам методом премії чи дисконту.

4. Особливості розрахунку форвардного курсу для нестандартних дат та форвардного крос-курсу.

5. Використання форвардних угод на українському міжбанківському валютному ринку.

6. Вплив спекуляцій та процентного арбітражу на курс форвардних валютних операцій.

7. Угода про майбутню процентну ставку FRA (Future Rate Agreement).

Література основна: 1-6; додаткова: 1-7

Тема 7. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНОГО РИНКУ ТИПУ ММ (Money Market)

1. Сутність міжбанківського ринку депозитних і кредитних операцій в іноземних валютах.

2. Валютування депозитних і кредитних угод.

3. Котирування процентних ставок.

4. Ціноутворення на ринку міжбанківських депозитів і кредитів у іноземних валютах.

5. Формування процентних ставок LIBID та LIBOR, KIBID та KIBOR.

Література основна: 1-7; додаткова:2-9

Тема 8. СУЧАСНИЙ РИНОК ЄВРОВАЛЮТИ ТА ЗОНА ОБІГУ ЄВРО

1. Ринок євровалюти: походження, розмір і значення у міжнародних фінансах. Взаємозв'язок ринку євровалюти з іншими сегментами світового фінансового ринку.

2. Євровалютні депозитні інструменти та порядок формування процентних ставок за ними. Депозитні сертифікати: теп (tap), транш (tranche), ролловер (rollover).

3. Євровалютне кредитування. Синдиковані банківські позики. Процедура синдикації. Утворення ціни синдикованих позик.

4. Загальна характеристика євро як платіжного засобу в рамках Європейського Валютного Союзу.

5. Міжнародні джерела ціноутворення на грошових ринках в межах зони обігу євро.

6. Клірингові розрахунки в євро за участю міжнародних та національних платіжних систем (TARGET, EBA, RTGS).

Література основна: 2, 3, 6, 7; додаткова: 3, 4, 5, 9

Тема 9. РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

1. Поняття та структура ринку міжнародних боргових зобов'язань. Міжнародна Асоціація ринку цінних паперів як його координуючий орган.

2. Види зовнішніх облігацій (foreign bonds): розгорнута класифікація.

3. Способи розміщення зовнішніх облігацій: процедура андеррайтингу.

4. Учасники міжнародного ринку капіталів. Кредитний рейтинг та порядок його присвоєння.

5. Єврооблігації як міжнародні боргові зобов'язання уряду України.

Література основна: 1-7; додаткова: 3-9

Тема 10. СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ БАЛАНСІВ

1. Особливості формування та значення системи міжнародних балансів у світовій економіці.

2. Загальна характеристика торгового і розрахункового балансів.

3. Концептуальні основи побудови платіжного балансу України.

4. Класифікація та структурні компоненти платіжного балансу.

5. Принципи формування платіжного балансу.

6. Інтегрована інформаційна система платіжного балансу. Форми побудови та основи його аналізу.

7. Методи державного регулювання платіжного балансу.

Література основна: 1, 2, 5-7; додаткова: 5-7, 9

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНИХ РОБІТ

1. Валютні системи та їх еволюція. Валютні блоки. Валютні зони.

2. Валютний союз країн Європейського економічного співтовариства.

3. Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних фінансів.

4. Міжнародні фінансові організації та інституції, їх роль у практиці міждержавного кредитування.

5. Особливості функціонування системи міжнародних балансів.

6. Сучасні форми міжнародного кредитування.

7. Офшорні центри та регулювання офшорного бізнесу в Україні.

8. Глобалізація світової економіки на сучасному етапі.
9. Транснаціональні комерційні банки, їх роль у міжнародних фінансах.
10. Фінансово-промислові групи як рушійна сила розвитку національної економіки
11. Транснаціональні фінансово-промислові групи у світовій економіці.
12. Особливості функціонування фінансової системи ЄС.
13. Проблеми інтеграції України в систему міжнародних фінансів.
14. Стан та перспективи співробітництва України з міжнародними фінансовими інституціями.
15. Функціонування світових фінансових центрів.
16. Роль банків в організації міжнародних розрахунків.
17. Недокументарні форми міжнародних розрахунків.
18. Документарні форми міжнародних розрахунків.
19. Кредитування учасників міжнародних розрахунків.
20. Спекулятивні операції на валютних ринках.
21. Діяльність фондових бірж на міжнародному ринку цінних паперів.
22. Зовнішній борг та фінансова безпека держави.
23. Становлення національної валютно-фінансової системи України.
24. Міжнародний ринок позичкових капіталів.
25. Місце і роль міжнародних фінансів у сучасній світогосподарській системі.
26. Світові фінансові центри.
27. Міжнародний валютний ринок.
28. Розвиток міжнародного ринку цінних паперів.
29. Світовий ринок золота.
30. Особливості формування та функціонування іноземного банківського капіталу в Україні.
31. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх роль у кредитуванні реального сектора економіки України.
32. Ринок похідних фінансових інструментів.
33. Вдосконалення валютного регулювання та валютного контролю в Україні.
34. Стан і тенденції розвитку валютного ринку України.
35. Прогнозування валютного курсу.
36. Роль інвестиційних компаній на фінансовому ринку.
37. Діяльність інвестиційних компаній на ринку цінних паперів.
38. Управління валютним ризиком комерційного банку.
39. Валютно-курсова політика НБУ.
40. Стан і тенденції розвитку валютного ринку України.
41. Міжнародні фінансово-кредитні інститути та їх вплив на грошово-кредитний ринок України.
42. Роль центрального банку в системі кредитних відносин.

- 43.+++ Вдосконалення валютного регулювання та валютного контролю в Україні.
44. Прогнозування валютного курсу.
45. Формування та розвиток ринку банківських Інтернет-послуг.
46. Розвиток банківського сегмента ринку дорогоцінних металів в Україні.
47. Електронні платіжні інструменти в розвитку банківського бізнесу.
48. Світова фінансова криза: передумови виникнення та шляхи подолання.

СИТУАЦІЙНІ ВПРАВИ ТА РОЗРАХУНКОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ”

I. За даними балансу учасник валютного ринку має відкриту валютну позицію. Це означає:

1. Неспівпадіння активів (вимог) і пасивів (зобов'язань) в іноземних валютах.
2. Ризик одержання збитків за активами, вираженими в іноземних валютах.
3. Ризик одержання збитків за пасивами, вираженими в іноземних валютах.

2. Євровалюта – це:

1. Валюта, в якій формуються валютні резерви більшості країн.
2. Національна грошова одиниця однієї з європейських країн.
3. Національна валюта, що вийшла за межі власної фінансової системи, де була емітована та набула популярності в платіжних розрахунках на європейському валютному ринку.

3. Котирування банку з конкретної валюти BID і OFFER вище середньо-ринкових. Як їх необхідно інтерпретувати?

1. Банк має намір купувати валюту, а не продавати.
Найшвидше він очікує підвищення курсу, обумовленого підвищенням попиту чи зниженням пропозиції.
2. Дилер банку хоче збільшити масштаби операцій, очікуючи стабільний ринковий курс.

4. Чи можливо стверджувати, що курс валюти змінився на “велику фігуру”, якщо 1 березня він становив 1,5575 Can\$/\$1, а 12 березня 1,5675 Can\$/\$1.

1. Ні.
2. Так.
3. Вихідних даних недостатньо.

5. Експортер у Сполучених Штатах повинен продати іноземні валюти, отримані від експорту в Швейцарію, Канаду і Сінгапур. Які валюти необхідно продати в США, а які за кордоном?

Котування банку США	Котування іноземного банку
\$58.83 = SWF100	SWF1.70 = \$1
\$86.85 = Can\$100	Can\$1.15 = \$1
\$47.62 = S\$100	S\$2.10 = \$1

1. Всі валюти за кордоном.
2. Всі валюти в США.
3. Швейцарський франк (SWF) - у США; канадський долар (Can\$) - за кордоном; сінгапурський долар (S\$) - в США.

6. Німецький експортер, який відправив товар у Швейцарію, повинен продати отримані швейцарські франки і купити ЄВРО.

Мають місце такі ринкові курси валют:

SFR1.75 = \$1; EUR0.95 = \$1; SFR184.28 = EUR100.

На якому з наведених варіантів слід зупинитися експортеру?

Варіант 1: Продавати швейцарські франки за ЄВРО за прямим крос-курсом: SFR184.28 за 100EUR;

Варіант 2: Продавати швейцарські франки за долари США за курсом SFR1.75 за \$1 і купувати ЄВРО за долари США за курсом EUR0.95 за \$1.

7. Котирування банку по конкретній валюті BID і OFFER нижче середньо-ринкових. Як їх потрібно інтерпретувати?

1. Банк намагається продавати валюту. Найшвидше він очікує зниження ринкового курсу.
2. Дилер хоче збільшити масштаби операцій, очікуючи стабільний ринковий курс.

8. Який режим курсоутворення має EUR відносно до національних валют провідних європейських країн, що не ввійшли в зону її обігу?

1. Плаваючий.
2. Керовано-плаваючий.
3. Фіксований.

9. Існують такі ставки грошового ринку на євровалюту:

Euro-GBP: 3,375% - 3,875%;

Euro-\$: 5,125% - 5,875%;

Euro-EUR: 4,2% - 4,5%;

За якою валютою пропонується найвища ставка LIBID?

1. Euro-\$;
2. Euro-GBP;

3. Euro-EUR.

1. Що означає “дата валютування” для безготівкових конверсійних операцій?

1. Календарне число, в яке відбулося укладення контракту.
2. Календарне число, в яке відбувається реальний обмін грошовими коштами між покупцем і продавцем валюти.
3. Календарне число, в яке відбулося купівля іноземної валюти на ринку.

11. Компанії необхідно продати фунти-стерлінги через 6 місяців. Якою буде її форвардна ціна з урахуванням такої інформації:

Спот-курс : \$1.6025/фунт1;

Euro-долар на 6 місяців: 8.5%;

Euro-стерлінг на 6 місяців: 15.125%;

Період у 6 місяців становить 183 дні.

1. 1.6080\$/фунт 1;
1. 1.6020\$/фунт1;
2. 1.5539\$/фунт1.

12. Що розуміють під валютним арбітражем?

1. Систему розрахунків в іноземній валюті.
2. Купівлю чи продаж валюти з метою отримання прибутку від різниці валютних курсів.
3. Метод хеджування валютних ризиків.
4. Систему розрахунків в іноземній валюті, що базується на взаємному зарахуванні боргових зобов'язань з наступним переказом сальдо.
5. Метод одержання кредиту в іноземній валюті.

13. Клієнт банку зробив замовлення на купівлю фунтів-стерлінгів на суму 1500000 доларів США. Скільки фунтів він отримає, якщо ціна пропозиції становить 1,67\$ за 1фунт , а ціна попиту – 1,58\$ за 1 фунт .

1. 898203,59 фунтів;
2. 101000 фунтів;
1. 949367,08 фунтів.

14. Що означає право конверсії при здійсненні валютного клірингу?

1. Можливість зміни грошового обсягу клірингу.
2. Можливість зміни валюти клірингу.
3. Можливість отримання технічного кредиту.

15. Яка з наведених характеристик відповідає форвардній валютній угоді типу “аутрайт”?

1. Комбінація двох протилежних конверсійних операцій з різними датами валютування.

2. Купівля валюти на умовах “спот” з одночасним форвардним продажем цієї самої валюти.

3. Одинична конверсійна операція з датою валютування, яка відмінна від дати “спот”.

16. Якщо котирування банку по конкретній валюті таке, що BID вище середньо-ринкової, а OFFER - нижче. Як їх слід інтерпретувати?

1. Банк бажає збільшити масштаби операцій, очікуючи стабільний ринковий курс.

2. Очікується посилення коливань курсів, хоча його середній рівень може бути приблизно тим же.

3. Банк очікує підвищення курсу, обумовленого підвищенням попиту або зниженням пропозиції.

17. Японський клієнт бажає купити датські крони за єни. Який курс котування запропонує йому банк, виходячи з таких умов:

Yen 141,00 - 05/\$1;

DK 2,0695 - 05/\$1.

1. 68,16 Yen/DK1;

2. 68,64 Yen/DK1;

3. 0,001468 DK/Yen1.

18. Стандартна дата валютування за форвардними контрактами визначається за формулою: два спот-робочих дні + стандартний строк форвардної угоди.

Які із запропонованих термінів можна використати в якості стандартного строку форварду?

1. 1,2,3 місяці;

2. Від одного місяця до 1 року з розбивкою по місяцях;

3. 1,2,3,6 місяців і 1 рік.

19. Є наступні ставки грошового ринку на єрвалюту:

Euro-S\$: 3,65% - 3,95%;

Euro-SFR: 4,385% - 4,885%;

Euro-\$: 5,5% - 5,9%.

За якою з вказаних валют пропонується найвища ставка LIBOR?

1. Euro-S\$;

2. Euro-SFR;

3. Euro-\$.

20. В якому випадку банк котирує депозитні процентні ставки у вигляді: “only offer at x”, де x - значення процентної ставки, що нижче середньо-ринкової?

1. Маючи дефіцит грошових коштів.
2. Маючи суттєві залишки кредитних ресурсів.
3. Бажаючи розширити масштаби операцій по залученню і розміщенню грошових коштів.

21. Як котирується валюта з низькою процентною ставкою за певний період на умовах форвард до валюти з високою процентною ставкою за той самий період?

1. з премією;
2. з дисконтом;
3. на паритетних умовах.

22. Які з наведених ділових операцій є своповими?

1. Американська компанія купує 10000 швейцарських франків за поточним ринковим курсом для придбання цінних паперів, деномінованих у франках. Одночасно з цією купівлею на умовах “spot” вона придбала контракт на форвардний продаж франків за долари в день, що співпадає з датою погашення інвестицій у франках.

2. Компанія купує 10000 YEN з датою валютування через місяць.

3. Компанія продає канадські долари за 80000 доларів США з датою валютування через два робочих дні і продає ці 80000 доларів США для купівлі швейцарських франків у той самий день.

23. Угорський форинт має такі умови котирування:

HUF 6,2650 – 6,2700/\$1;

форвардні пункти на 12 місяців: 375 - 525.

Визначте форвардну ціну HUF через 12 місяців.

1. 6,2175- 6,2275 HUF/\$1;
2. 6,3025-6,3225 HUF/\$1;
3. 0,1581- 0,1586 \$/HUF1.

24. Якщо значення форвардної маржі для курсу купівлі менше відповідного значення для курсу продажу, то як котирується базова валюта?

1. з дисконтом;
1. на паритетних умовах;
2. з премією.

25. Клієнту банку запропонували 10500 литовських літів за 5000 доларів США. Який курс обміну запропоновано? Дайте відповідь за американською і європейською системою котування валюти.

1. 21,0000 \$/LIT100; 0,0476 LIT/\$100;

2. вихідних даних недостатньо.
3. 2,1000 LIT/\$1; 0,4761 \$/LIT1.

26. На якому із вказаних методів базується валютний кліринг?

1. На переоцінці валютної позиції по середньозваженому курсу.
2. На взаємному заліку боргових зобов'язань з наступним переказом сальдо.
3. На системі вирівнювання платежів.

27. Що відображають значення форвардних пунктів?

1. Різницю у процентних ставках за конкретні періоди між валютами, форвардний курс між якими встановлено.
2. Величину премії по валюті за конкретний період часу.
3. Величину дисконту по валюті за конкретний період часу.

28. В якому випадку банк котирує депозитні процентні ставки у вигляді: “only bid at x”, де x - значення процентної ставки, що вище середньо-ринкової ?

1. Маючи суттєвий надлишок кредитних ресурсів.
2. Маючи дефіцит кредитних ресурсів.
3. Бажаючи розширити масштаби операцій по залученню депозитів і розміщенню кредитів.

29. Розрахуйте двосторонній крос-курс шведської крони до фунту-стерлінгів, якщо:

\$ 1,5720-1,5725/фунт1;

SEK 1,5380-1,5385/\$1.

1. Вихідних даних для розрахунку недостатньо.
2. 2,4185 SEK/ фунт1;
3. SEK 2,4177-2,4193/фунт1.

30. Що означає процедура “андеррайтингу” на ринку міжнародних боргових зобов'язань?

1. Розміщення зовнішніх облігацій за допомогою синдикату банків-андеррайтерів.
2. Розміщення зовнішніх облігацій шляхом відкритої підписки на них.
3. Розміщення зовнішніх облігацій шляхом закритої підписки на них.
4. Одержання кредитного рейтингу.
5. Надання гарантій іноземного банку щодо платоспроможності клієнта.

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОМІЖНОГО І ПІДСУМКОВОГО
КОНТРОЛЮ З КУРСУ “МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ”**

1. Предмет науки про міжнародні фінанси.
2. Призначення (функції) міжнародних фінансів та суб'єкти міжнародних фінансових зв'язків.
3. Роль держави у міжнародних фінансах. Координація економічної та фінансової політики країн на сучасному етапі.
4. Складові валютних систем та їх види.
5. Валюта. Валютні цінності. Конвертованість валюти.
6. Валютний кошик. Міжнародні розрахункові грошові одиниці, їх призначення та види.
7. Валютна система "Золотого стандарту": призначення та загальна характеристика.
8. Бреттон-Вудська валютна система: призначення та загальна характеристика.
9. Ямайська (Кінгстонська) валютна система: призначення та загальна характеристика.
10. Європейська валютна система: призначення та загальна характеристика.
11. Національна валютна система України. Повноваження Національного банку та Кабінету Міністрів України у сфері валютного регулювання і валютного контролю.
12. Загальна характеристика зони обігу євро у рамках Європейського Валютного Союзу.
13. Міжнародні індикатори ціноутворення на грошових ринках в межах зони обігу євро.
14. Валютні блоки.
15. Валютні зони.
16. МВФ: принципи діяльності та роль у міжнародних фінансах.
17. Регіональні фінансово-кредитні установи.
18. Світовий банк та його складові.
19. Економічний зміст валютного курсу та фактори, що його визначають.
20. Характеристика множинності валютних курсів.
21. Методи визначення валютних курсів.
22. Конвертованість валюти та її види. Класифікатор іноземних валют Національного банку України.
23. Методи державного регулювання обмінних валютних курсів.
24. Економічні наслідки завищеного чи заниженого валютного курсу національної грошової одиниці.
25. Аналіз теорії паритету купівельної спроможності валют.
26. Валютні операції з негайним валютуванням типу "спот". Пряма (європейська) та непряма (американська) система котирування валюти.
27. Депозитні валютні операції. Формування процентних ставок LIBOR та LIBID, їх вплив на валютний ринок.
28. Відкрита валютна позиція учасника валютного ринку та схема її обчислення.
29. Крос-курси та схема їх обчислення.

30. Хеджування ризиків у валютному дилінгу.
31. Валютний арбітраж, його різновиди та вплив на курсоутворення.
32. Визначення форвардної валютної угоди та умов її здійснення.
33. Основний метод обчислення форвардного валютного курсу покупця та продавця валюти.
34. Поняття премії (репорту) та преміальної валюти. Поняття дисконту (депорту) та дисконтної валюти. Визначення форвардного курсу методом премії чи дисконту.
35. Особливості розрахунку форвардного курсу для нестандартних дат та форвардного крос-курсу.
36. Використання форвардних угод на українському міжбанківському валютному ринку.
37. Угода про майбутню процентну ставку (Future Rate Agreement).
38. Система міжнародних балансів.
39. Концептуальні основи платіжного балансу.
40. Класифікація та структурні компоненти платіжного балансу.
41. Принцип формування платіжного балансу.
42. Інтегрована інформаційна система платіжного балансу.
43. Форми побудови та основи аналізу платіжного балансу.
44. Методи регулювання платіжного балансу.
45. Ринок євровалюти: походження, розмір і значення в світовій економіці.
46. Євровалютні депозитні інструменти.
47. Сучасні форми євровалютного кредитування. Синдиковані банківські позики.
48. Ринок міжнародних облігацій: поняття, зміст та структура.
49. Характеристика інструментів ринку міжнародних облігацій.
50. Кредитний рейтинг та способи його присвоєння.
51. Процедура розміщення міжнародних облігацій (андеррайтингу).
52. Єврооблігації як міжнародні зобов'язання Уряду України.
53. Недокументарні форми міжнародних розрахунків.
54. Документарні форми міжнародних розрахунків.
55. Кредитування учасників міжнародних розрахунків.
56. Загальна характеристика провідних зарубіжних платіжних систем: FEDWIER (США), CHIPS (США), CHAPS (Великобританія), S.W.I.F.T (Товариство міжнародних міжбанківських фінансових телекомунікацій).
57. Основні визначення та поняття системи електронних платіжних розрахунків Національного банку України (СЕР). Системи міжбанківських розрахунків нового покоління.
58. Транснаціональні комерційні банки: суть, операції та роль у міжнародних фінансах.
59. Об'єктивна зумовленість інтеграції банківського і промислового капіталу у світовій практиці.

60. Види фінансово-промислових конгломератів та їх загальна характеристика.
61. Регулювання діяльності фінансово-промислових груп в Україні.
62. Міжнародне регулювання діяльності транснаціональних фінансово-промислових груп.
63. Фінансово-промислові групи як рушійна сила розвитку світової економіки і трансформації банківської діяльності.
64. Офшорні ринки: походження, зміст і значення в міжнародних фінансах.
65. Регулювання офшорного бізнесу в Україні.
66. Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних фінансів.
67. Сучасні проблеми становлення валютного ринку в Україні.
68. Особливості функціонування фінансової системи ЄС.
69. Об'єктивна необхідність інтеграції України в систему міжнародних фінансів.
70. Стан та перспективи співробітництва України з міжнародними фінансовими інститутами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник. - 2-ге видання / С. Я.Боринець – К.: Знання – Прес, 2012.-245с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси у питаннях та відповідях. / Ю.Г.Козак -К.: ЦУЛ,2012.-321с.
3. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини.- 2-ге видання / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко – К.: Знання –Прес, 2013.-235с.
4. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шеремет та ін., під ред. Рогача О.І. – К.: Либідь, 2013.-321с.
5. Резакова Н.С. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Н. С. Резакова – К.: КНЕУ, 2012.-124с.
6. Стукало Н.В. Міжнародні фінанси / Н. В. Стукало – Д.: Вид-во Дніпропетровського ун-ту, 2014.-321с.
7. Шмырева А.И. Международные валютно-кредитные отношения. / А.И. Шмырева, В.И. Колесников, Ю.А. Климов – СПб.: Питер, 2014.-231с.
8. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: Підручник / Т.С. Шемет – К.: КНТЕУ,2013.-345с.
9. Михайлов Д.И. Мировой финансовый рынок: тенденции и инструменты / Д.И. Михайлов - М.:Мир, 2015.- 214 с.

Допоміжна

1. Винокуров Е. Помощь Европейского союза иностранным государствам // Мировая экономика и международные отношения. - 2013.–№3.– С.54-58.
2. Галан Н.І. Система державної підтримки малих і середніх підприємств у США // Фінанси України. – 2009. - №1. – С.142-150.
3. Павлов В.В. Міжнародна економіка. Навчальний посібник. – Суми: СДТУ, 2015.
4. Европейский экономический и валютный союз: предварительные итоги и перспективы развития // Мировая экономика и международные отношения. – 2016.– №5. – С.9-15.
5. Зуева К. СБСЕ/ОБСЕ: вчера, сегодня, завтра // Мировая экономика и международные отношения.– 2015. – №4. – С.29-46.
6. Смик Е., Мізюк Б.М. Розвиток ринку капіталу у Польщі // Фінанси України.– 2015. – №3. – С.126-135.
7. Субботин А. Перспективы глобального рынка // Мировая экономика и международные отношения.– 2016. – №1. – С.50-75.
8. Транснациональные корпорации и интернационализация инвестиционных процессов. Отчёт ЮНКТАД // Международная экономика.– 2014. – №1. – С.11-35.
9. Украина и ЕС // Мировая экономика и международные отношения. – 2014. – №1 – С.100-106.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи студентів з вивчення
дисципліни «Міжнародні фінанси»

Укладач Коваль Наталія Олегівна

Оригінал-макет підготовлено Н. Коваль

Підписано до друку
Формат 29,7 × 42¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 2,1
Наклад пр. Зам. № 2016-137

Вінницький національний технічний університет,
навчально-методичний відділ ВНТУ.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, к. 2201.
Тел. (0432) 59-87-36.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від . .2017 р.

Віддруковано у Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-85-32.
publish.vntu.edu.ua; email: kivc.vntu@gmail.com.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від . .2017 р.